

C-423/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. július 12.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. június 22.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél (a továbbiakban: felperes):

Grand Production d.o.o.

Ellenérdekű felek (a továbbiakban: alperesek):

GO4YU GmbH

DH

GO4YU d.o.o Beograd

MTEL Austria GmbH

Az alapeljárás tárgya

Szerzői jog – Egy Szerbiában székhellyel rendelkező médiavállalkozás ideiglenes intézkedés iránti kérelme egy, e vállalkozás műsorait világszerte (Ausztriában is) közvetítő streamingplatform Szerbiában letelepedett üzemeltetőjével, valamint az ezen üzemeltetővel szerződéses és/vagy társasági jogi kapcsolatban álló, az Unióban székhellyel rendelkező harmadik személyekkel szemben – A 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma – A területiség elve – Az 1215/2012/EU rendelet 7. cikkének 2. pontja

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL [2001.] L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.; helyesbítések: HL 2008. L 314., 16. o.; HL 2014. L 10., 32. o.) 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát, hogy azt valamely streamingplatform (jelen esetben nem az Unióban letelepedett) azon közvetlen üzemeltetője végzi, aki

- egyedül dönt az általa közvetített televíziós műsorok tartalmáról és elsötétítéséről, és ezt műszakilag megvalósítja,
- kizárólagos rendszergazdai jogokkal rendelkezik a streamingplatform tekintetében,
- befolyásolni tudja, hogy a végfelhasználónak milyen televíziós műsorszámok vételére legyen lehetősége a szolgáltatáson keresztül, nem tudja azonban befolyásolni a műsorszámok tartalmát,
- és egyedüli ellenőrzési pontja annak, hogy mely műsorszámok és tartalmak mikor, mely területeken láthatók,

ha ennek körében

- a felhasználó nemcsak olyan műsortartalmakhoz kap hozzáférést, amelyek online felhasználását engedélyezték a jogosultak, hanem olyan védelem alatt álló tartalmakhoz is, amelyek esetében elmaradt a megfelelő szerzői jogi engedélyeztetés, és
- a streamingplatform közvetlen üzemeltetője tudja, hogy szolgáltatása a jogosultak hozzájárulása nélkül is lehetővé teszi védelem alatt műsortartalmak vételét, ha a végfelhasználók VPN-szolgáltatásokat vesznek igénybe azt a látszatot keltve, hogy IP-címük és eszközük olyan területen található, amelynek tekintetében rendelkezésre áll a jogosult hozzájárulása,
- a védelem alatt álló műsortartalmak vételére azonban VPN-alagút használata nélkül is több hétig ténylegesen lehetőség volt a streamingplatformon keresztül a jogosultak hozzájárulása nélkül?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát, hogy a valamely platform első kérdésben jellemzett üzemeltetőjével szerződéses és/vagy társasági jogi kapcsolatban álló (jelen esetben az Unióban székhellyel rendelkező) olyan harmadik személyek is ilyen közvetítést végeznek, akik, anélkül, hogy

befolyásolni tudnák az elsötétítéseket és a streamingplatformon közvetített műsorok műsorszámait és tartalmát,

- népszerűsítik az üzemeltető streamingplatformját és annak szolgáltatásait, és/vagy
- 15 nap után automatikusan megszűnő próba-előfizetéseket kötnek az ügyfelekkel, és/vagy
- ügyfélszolgálatot biztosítanak a streamingplatform ügyfelei számára, és/vagy
- fizetős előfizetéseket kínálnak a közvetlen szolgáltató streamingplatformjához a saját honlapjukon, majd az ügyfelek szerződéses partnereként és az előfizetési díj kedvezményezettjeként lépnek fel, minnek körében a fizetős előfizetések keretében csak akkor tájékoztatják kifejezetten az ügyfelet arról, hogy bizonyos műsorszámok nem érhetőek el, ha az ügyfél a szerződéskötéskor kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy e műsorszámokat látni kívánja, viszont ha az ügyfelek nem nyilatkoznak így, illetve nem kérdeznek rá konkrétan erre, az ügyfeleket nem tájékoztatják erről előzetesen?

3) Úgy kell-e értelmezni a 2001/29/EK irányelv 2. cikkének a) és e) pontját, valamint 3. cikkének (1) bekezdését a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL [2012.] L 351., 1. o.) 7. cikkének 2. pontjával összefüggésben, hogy az eljáró bíróság tagállama által biztosított szerzői és szomszédos jogok megsértésére való hivatkozás esetén ez a bíróság – mivel a területiség elvével ellentétben a belföldi bíróságok külföldön megvalósult jogsértésekkel kapcsolatos vizsgálati jogosultsága – csak a saját tagállamának területén okozott kár tárgyában történő döntéshozatal tekintetében rendelkezik joghatósággal, vagy ez a bíróság a jogaiban megsértett szerző állítása szerint az említett területen kívül (a világ bármely részén) megvalósult jogsértések tárgyában is döntést hozhat vagy köteles döntést hozni?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének a) és e) pontja, 3. cikkének (1) bekezdése és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése, valamint a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének 2. pontja

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Az [Urheberrechtsgesetz] (a szerzői jogról szóló törvény, [a továbbiakban:] UrhG) 15. §-ának (1) bekezdése, 17. §-ának (1) bekezdése, 18. §-ának (3) bekezdése, 18a. §-ának (1) bekezdése, 59a. §-a és 76a. §-a

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes a szerb jog szerinti, Szerbiában székhellyel rendelkező társaság, amely – Szerbiában a PRVA csatornán, valamint a szintén Szerbiában székhellyel rendelkező harmadrendű alperes által a go4yu.tv streamingplatformján világszerte sugárzott – televíziós műsorokat készít. A harmadrendű alperes többek között négy népszerű televíziós showműsor Szerbiában és Montenegróban történő sugárzásához való jogot eredeztet a PRVA-val kötött szerződésekből; a nem ezen országokban lévő közönség számára „el kell sötétíteni” ezeket a showműsorokat, hogy azokat ne lehessen látni és hallani, mivel az e műsorokhoz kapcsolódó közvetítési jogok ezen országokon kívül kizárólag a felperest illetik meg. Amint az IP-címet, amelyről a platformot felkeresik, egy másik országban lévő eszközhöz társítják, a harmadrendű alperes mint a streamingplatform rendszergazdája elvégzi az elsötétítést; a harmadrendű alperes az egyedüli ellenőrzési pontja annak, hogy mely műorszámok és tartalmak mely területeken láthatók. A közönség azonban megkerülheti ezt azzal, hogy olyan VPN-címen keresztül csatlakozik a harmadrendű alperes szolgáltatásához, amely azt a látszatot kelti, hogy az eszköz Szerbiában vagy Montenegróban található (szolgáltatók vagy alkalmazások kínálnak ilyen szolgáltatásokat, amiről a harmadrendű alperesnek tudomása van).
- 2 A 2020. április 30. és 2020. június 15. közötti időszakban a felperes négy showműsorát VPN-alagút használata nélkül is el lehetett érni Ausztriában a harmadrendű alperes platformján keresztül.
- 3 Ausztriában az elsőrendű alperes – egy osztrák gazdasági társaság – népszerűsíti a go4yu.tv streamingplatformot, amely automatikusan megszűnő próba-előfizetéseket köt az ügyfelekkel, és ügyfélszolgálatot biztosít. Az elsőrendű alperes ügyvezetője és egyedüli tagja a másodrendű alperes. A harmadrendű alperes a streamingplatformhoz fizetős előfizetéseket kínáló és az előfizetési díj kedvezményezettjeként fellépő negyedrendű alperes osztrák gazdasági társaság egyedüli tagja.
- 4 2019. október 4-i felszólító levelében a felperes a szerzői jogok megsértésére figyelmeztette az első- és a harmadrendű alperest, mert négy showműsorát a hozzájárulása nélkül sugározzák, és a jogsértés abbahagyását kérte. 2020. február 25-i második felszólító levelében a felperes hasonló figyelmeztetést küldött az első- és a másodrendű alperesnek, és szintén a jogsértés abbahagyását kérte. 2020. szeptember 28-án a Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) végzést hozott az ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) 2021. január 28-i

végzése részben helybenhagyott, részben pedig megváltoztatott. A harmadrendű alperessel szembeni ideiglenes intézkedés Ausztria tekintetében jogerőre emelkedett, a felperes azonban azt szeretné elérni az [Oberster Gerichtshof] (legfelsőbb bíróság, Ausztria[; a továbbiakban: OGH]) elé terjesztett felülvizsgálati kérelmével, hogy a kérelemnek mind a négy alperessel szemben avilág egészére kiterjedő hatállyal adjanak helyt.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 5 A felperes az eltiltás iránti kérelmének alátámasztásaként kifejti, hogy az együttműködő alperesek cselekményeit az osztrák UrhG 17. §-a értelmében vett műsorsugárzásnak és a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánosságához közvetítésnek kell tekinteni, és azok sértik a felperes kizárólagos közvetítési jogát.
- 6 Az első-, a másod- és a negyedrendű alperes ezzel szemben arra hivatkozik, hogy nem ő perelhető, mivel nem felelős a műsorszámok tartalmáért, és nem követett el jogsértést.
- 7 A harmadrendű alperes azzal érvelt, hogy az általa Szerbiában és Montenegróban jogszerűen sugárzott műsorszámokat (a PRVA-csoport utasításainak megfelelően) elsőtétíti az ezen országokon kívüli nézők számára.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 8 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az [OGH] (legfelsőbb bíróság) által a C-426/21. sz. ügyben benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmet (ott az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés) hivatott kiegészíteni.
- 9 Az első és a második kérdés annak tisztázására irányul, hogy a harmadrendű alperes mint a streamingplatform közvetlen üzemeltetője mellett az első- és a másodrendű alperes, valamint a negyedrendű alperes is felelősséggel tartozik-e védelem alatt álló műsortartalmaknak a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánosságához közvetítéséért.
- 10 Ez a helyzet akkor, ha elegendő harmadik személyek jogsértő cselekményeinek (tehát a jelen esetben a szerzői jogi jogsértések) tudatos elősegítése.
- 11 Ha azonban egy különleges szándékelemet is figyelembe kell venni, akkor az alperesek nem tartoznak felelősséggel nyilvánosságához közvetítésért.
- 12 A harmadik kérdés annak tisztázására irányul, hogy a jelen ügyben alkalmazni kell-e a területiség elvét, amely szerint a felperes által az osztrák szerzői jog alapján igénybe vett védelem csak Ausztriára vonatkozik, és a felperes ezért csak Ausztriára korlátozva élhet-e eltiltás iránti kérelemmel.

- 13 A jogirodalom kritizálja ezt a megközelítést, és azzal érvel, hogy a szerzői jogi jogosultságok – a személyiségi jogokhoz hasonlóan (lásd: 2017. október 17-i Bolagsupplysningen és Ilsjan ítélet, C-194/16, EU:C:2017:766) – az egész világra kiterjednek, és a nemzeti bíróságok által a világ bármely részén biztosíthatók, például mert a jelen esetben is olyan egységes és oszthatatlan kérelmekről van szó, amelyek olyan bíróság előtt terjeszthetők elő, amely a Bíróság 1995. március 7-i Shevill ítéletének (C-68/9[3], EU:C:1995:61) 25., 26. és 32. pontjából, valamint 2011. október 25-i eDate Advertising ítéletének (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685) 42. és 48. pontjából következő ítélkezési gyakorlat értelmében a teljes kártérítési kereset elbírálására joghatósággal rendelkezik.
- 14 Végső jogorvoslati fórumként az OGH (legfelsőbb bíróság) köteles előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére, ha az uniós jog helyes alkalmazása nem annyira nyilvánvaló, hogy minden észszerű kétséget kizár. A jelen ügyben fennállnak ilyen kétségek.